

ПРЕДАТЕЛСТВОТО НА ФЕРМЕРИТЕ В ЕС

Рисковете пред селското стопанство в Европа в резултат на Трансатлантическото Търговско и Инвестиционно Партньорство (ТТИП)

Април 2015

Трансатлантическото търговско и инвестиционно партньорство може сериозно да повлияе върху селското стопанство и хранителната промишленост в Европейския съюз. Лобитата от САЩ оказват натиск за достъп до европейските пазари, но американските храни се произвеждат по различни стандарти за безопасност на храните за хуманно отношение към животните и защита на околната среда.

През 2014 г. селското стопанство в Европейския съюз се оценява на 1.2. трилиона евро, но секторът е изключително сложен, тъй като съществуват разлики между различните селскостопански отрасли, видовете производители и отделните страни-членки. Малкото изследвания, които правят опит да оценят ефекта от Трансатлантическото търговско и инвестиционно партньорство (ТТИП) върху храните и селското стопанство, трудно обхващат сложността на въпроса.

Изследванията също така сочат, че по-големите възможности за износ не водят задължително до по-високи доходи, тъй като Министерството на земеделието на САЩ прогнозира спад в цените на почти всички категории храни, произвеждани от фермерите в Европа. Печалбите за Европа са ограничени до няколко сектора, като например сирената, но дори и те зависят от това дали САЩ ще въведе промени в „нетарифните мерки“, които използва за ограничаване на търговията.

Всички модели прогнозират, че ТТИП ще увеличи вноса от САЩ в ущърб на болшинството европейски производители. Много селскостопански производители в ЕС ще са губещи, а съществуването на цели сектори е потенциално застрашено.

Производители от други световни региони, доставящи в ЕС също могат да загубят, т.к. ще бъдат заменени с американски такива. Граждански и фермерски организации също изразяват опасения, че ТТИП ще доведе до допълнителна интензификация и корпоративна концентрация в селскостопанския сектор от двете страни на атлантика. То ще се отрази и на защитата на потребителите, тъй като държавни и браншови организации в САЩ открито искат от ЕС да намали закрилата в области като одобрението на генетично модифицираните (ГМ) храни и забраната на хормони и промивките за намаляване на патогените в производството на месо.

ГЕОГРАФСКИТЕ УКАЗАНИЯ

Географските указания (ГУ) предоставят защитен статус на регионалните продукти, които представляват около 6% от общите продажби на храна и вино в ЕС. Европейската комисия отдава голямо значение на гарантирането на защитата на ГУ в ТТИП, но съществува сериозен отпор на това от страна на лобистки групи от САЩ и Конгреса на САЩ.

90% от износа на ЕС на продукти с географско указание включват вино и алкохолни напитки. За производителите на храни с географско указание обаче местните и европейски пазари са далеч по-важни. Всъщност, само три от държавите-членки (Франция, Италия и Великобритания) осъществяват 86% от износа на продукти с ГУ през 2010 г., като броят на продуктите, които представляват по-голямата част от тази търговия е много малък: шампанско, коняк, шотландско уиски, Грана Падано и Пармиджано-Реджано.

Дори ако Европейската комисия успее да постигне споразумение по отношение на продуктите с ГУ, най-вероятно е това да облагодетелства конкретна група производители в ограничен брой страни-членки. Има опасения, че интересите на други селскостопански сектори са изтъргувани в усилията на Комисията да сключи споразумението.

ГОВЕЖДО МЕСО

Всички модели от икономическите проучвания прогнозираят, че ако бъдат премахнати митническите тарифи на ЕС, вносът на американско телешко месо ще нарасне изключително много, до 3 милиарда щатски долара (щ.д.). Традиционните ферми за паша на говеда, които произвеждат висококачествено говеждо, се считат за особено уязвими към вноса на по-евтино говеждо от САЩ, а също така е възможно „за някои региони в ЕС да има потенциално мащабни социални и екологични последици“.

Прогнози на СЕРП за производство на месо

В момента вносът от САЩ е ограничен поради забраната на ЕС за използване на хормони за говеждото. Има голям натиск за отмяна на тази забрана, но се счита, че е по-вероятно да се сключи сделка за увеличен внос на говеждо без хормони от САЩ. Възможно е да бъде договорена квота за вноса на говеждо от САЩ, вместо цялостно отпадане на митническите тарифи, но това също може да доведе до тежки последици за европейските фермери. Една френска селскостопанска организация е изчислила, че очакваната квота в съчетание с наскоро договорената с Канада квота може да доведат до „между 40% и 50% спад в приходите на ... европейските животновъди на едър рогат добитък“.

МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ

Търговията с млечни продукти е сложна, тъй като включва много различни продукти (от сухо мляко до традиционни сирена) и търговци, вариращи от мултинационални корпорации до малки селскостопански производители. Европейската комисия иска по-добър достъп до пазарите на мляко в САЩ посредством ТТИП, но в скорошните преговори с тихоокеанските държави, правителството на САЩ направи малко отстъпки, които биха могли да навредят на млекопреработвателната индустрия на страната.

Икономическите модели прогнозираят значително увеличение на търговските потоци от млечни продукти вследствие на ТТИП. Прогнозира се вносът от САЩ да нарасне до 5,4 милиарда щ.д., а експортът от ЕС до 3,7 милиарда щ.д., въпреки, че авторите предупреждават, че с тези цифри трябва да се работи с внимание. И от двете страни на Атлантика обаче селскостопанските производители ще спечелят малко по отношение на приходите, а европейските млекопроизводители ще се изправят и пред спад на цените. Като цяло се прогнозира стойността на млечната промишленост да спадне в някои страни-членки, по-конкретно Австрия, Бенелюкс (Белгия, Холандия и Люксембург) и Великобритания.

Европейската комисия твърди, че ТТИП ще увеличи износа на млечни продукти от Европа, но това прикрива факта, че по-голямата част от печалбата ще е за производството на сирена – продуктите, които също така най-вероятно ще спечелят от евентуалното извоюване на победа в областта на защитените географски указания. Организации на селскостопански производители изразяват опасения, че интересите на другите отрасли в млекопроизводството ще бъдат жертвувани от Комисията с цел постигане на споразумение.

Заради сложността на търговията с млечни продукти и връзката между цените за суровините и цената, която фермерите получават за млякото си е трудно да се предвиди отражението на ТТИП. Необходими са допълнителни анализи на въздействието на интегрирания американско-европейски пазар относно оцеляването на малките и средни по размер млекодобивни стопанства.

ОБРАБОТВАЕМИ КУЛТУРИ

САЩ, както и Европа, са едни от основните производители на земеделски култури, макар че се различават по основните видове, които отглеждат. Машабът на търговията е сравнително малък – САЩ не представлява важна дестинация за европейските зърнени култури и маслодайни семена, а единственият значителен износ на САЩ за ЕС са соята и соевото брашно.

„Може да се окаже, че повече свободна търговия със САЩ ще бъде пагубна за основните производители в сектора на зърнените култури и маслодайните семена“

UK Agriculture and Horticulture Development Board (AHDB, 2013b)

Въпреки твърдението на Европейската комисия, че ТТИП няма да окаже влияние върху законодателството или процедурите на ЕС относно ГМ култури, има изказвания на държавни агенции на САЩ, с които се акцентира върху регулациите на ГМО като обект на преговорите.

Моделите прогнозираят, че премахването на митническите тарифи в ТТИП ще има неблагоприятно въздействие върху производството на зърнени култури в ЕС, като спадът ще достигне до 6% в някои страни-членки. Производството на пшеница, царевица и маслодайна рапица в ЕС се прогнозира да спадне в повечето сценарии и „търговското споразумение може да доведе до голям внос от САЩ в ЕС“. Трудно могат да се прогнозираят последствията за земеделските производители, тъй като те могат да преминат към отглеждане на други култури.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Анализите прогнозираят, че ТТИП ще увеличи вноса от САЩ, докато ползите за европейските производители ще са по-малко. Проучванията предвиждат спад с 0,8% в приноса на селското стопанство на ЕС към БВП, докато приносът на селското стопанство на САЩ в БВП се увеличава с 1,9%. Министерство на земеделието на САЩ прогнозира спад в цените, които се заплащат на европейските фермери във всички категории храни.

Взети заедно, моделите на икономическите проучвания прогнозираят, че ТТИП може да окаже сериозно въздействие върху редица сектори на селското стопанство в ЕС, като много от фермерите в цяла Европа ще се борят за оцеляване, а малцина ще се извлекат полза.

ДОМАШНИ ПТИЦИ И ЯЙЦА

Между ЕС и САЩ се осъществява малък обем търговия с домашни птици и яйца, но лобистки групи от САЩ искат да използват ТТИП, за да отворят пазара в ЕС. Европейските браншови организации имат своите опасения, тъй като стандартите за защита на околната среда в САЩ са по-слаби и там се прилагат само доброволни изисквания за хуманно отношение към животните, докато производителите на птиче месо и яйца в ЕС трябва да се съобразяват със строги изисквания на законодателството. Независимо от това въпросите, касаещи хуманното отношение към животните, бяха изключени от споразумението за ТТИП.

Стандартите за безопасност и хигиена се различават значително в САЩ и Европа, като подходът „от фермата до трапезата“ в ЕС е по-стриктен и по-скъп. Поради тези различия, вносот на птиче месо от САЩ е ограничен, тъй като ЕС не позволява използването на „промивки за намаляване на патогените“ върху продуктите от птиче месо. Съществуват опасения обаче, че е възможно Европейската комисия да разчиства пътя за разрешаване на тези химически промивки, като по този начин ще позволи по-евтиния внос от САЩ.

Министерството на земеделието на САЩ прогнозира само малко увеличение на износа на птичи продукти от САЩ в резултат на ТТИП. Други изследвания твърдят, че все пак вносът на птиче месо от САЩ ще се изправи пред силната конкуренция на Бразилия и Тайланд, които понастоящем са основният източник на вносно птиче месо в Европа. Нито един от моделите от икономическите проучвания не разглежда влиянието на ТТИП върху производството на яйца.

СВИНСКО

В ЕС се произвежда два пъти повече свинско месо, отколкото в САЩ, като тази промишленост в Европа има много по-строги стандарти за хуманно отношение към животните. Европейският пазар е втори по големина след китайския и лобитата на производителите от САЩ са се устремили към получаване на достъп до този пазар. Вносот от САЩ обаче в момента е много малък, тъй като ЕС не позволява продажбата на месо, което съдържа остатъци от хормона за стимулиране на растежа рактопамин, поради опасения по отношение на неговата безопасност за потребителите. Между 60% и 80% от свинете в САЩ се третират с този хормон.

Освен за премахване на забраната за използване на рактопамин, лобистките групи в САЩ също така настояват за пълното премахване на митническите тарифи. В исторически план Европа ревностно защитава своето производство на свинско и поради това е по-вероятно тя да предложи голяма квота за свинско без рактопамин, като това вероятно ще стимулира развитието на обособени доставки от САЩ.

Икономическите модели не правят разлика между свинското и останалите меса, но в същото време прогнозираят, че премахването на митническите тарифи би могло да доведе до спад в сектора на „белите меса“ в ЕС от порядъка на до 9% в прибалтийските държави, както и „значително повишаване на вноса и...нови икономически трудности за производителите в ЕС“.

БИБЛИОГРАФИЯ

- 1 Letter from multiple US food and farming organisations and associations to Ambassador Ron Kirk, March 4, 2013: <http://www.nppc.org/wp-content/uploads/2013-03-04-Ag-Coalition-US-EU-FTA.pdf>
- 2 Friends of the Earth Europe information request on meetings between European Commission officials and corporate lobby groups on TTIP: Friends of the Earth Europe (2014) Who's driving the EU-US trade talks? <https://www.foeeurope.org/whos-driving-eu-us-trade-talks-070714>
- 3 Directorate-General for Internal Policies, Policy Department A (2015) Food Safety Policy and Regulation in the United States IP/A/ENVI/2015-05, p.30
- 4 World Animal Protection/Humane Society International. (2014). TTIP: Pig Production in the EU and US
- 5 Friends of the Earth Europe, Institute for Agriculture and Trade Policy (2013) EU-US trade deal: a bumper crop for 'big food'? https://www.foeeurope.org/sites/default/files/foee_iatp_factsheet_ttip_food_oct13.pdf
- 6 FoodDrinkEurope (2015) Data and trends: European Food and Drink Industry 2014-15 http://www.fooddrinkeuropa.eu/uploads/publications_documents/Data_and_Trends_2014-20152.pdf
- 7 Beckman, J., Arita, S., Mitchell, L., & Burfisher, M. (2015). Agriculture in the Transatlantic Trade and Investment Partnership: Tariffs, Tariff-Rate Quotas, and Non-Tariff Measures ER-198. USDA Economic Research Service.
- 8 Bureau, J.-C., Disdier, A.-C., Emlinger, C., Foure, J., Felbermayr, G., Fontaigne, G., & Jean, S. (2014). Risks and opportunities for the EU agri-food sector in a possible EU-US trade agreement. Brussels: European Parliament Policy Department B: Structural and Cohesion Studies
- 9 Fontaigne, L., Gourdon, J., & Jean, S. (2013). Transatlantic Trade: Whither partnership, which economic consequences? CEPII Policy Brief.
- 10 Beckman, J., Arita, S., Mitchell, L., & Burfisher, M. (2015). Agriculture in the Transatlantic Trade and Investment Partnership: Tariffs, Tariff-Rate Quotas, and Non-Tariff Measures ER-198. USDA Economic Research Service.
- 11 Bureau, J.-C., Disdier, A.-C., Emlinger, C., Foure, J., Felbermayr, G., Fontaigne, G., & Jean, S. (2014). Risks and opportunities for the EU agri-food sector in a possible EU-US trade agreement. Brussels: European Parliament Policy Department B: Structural and Cohesion Studies
- 12 Beckman, J., Arita, S., Mitchell, L., & Burfisher, M. (2015). Agriculture in the Transatlantic Trade and Investment Partnership: Tariffs, Tariff-Rate Quotas, and Non-Tariff Measures ER-198. USDA Economic Research Service.
- 13 See comments in US Trade Representative (2014) 2014 Report on Sanitary and Phytosanitary Measures, Washington DC: Office of the United States Trade Representative, and US Trade Representative (2014) 2014 Report on Technical Barriers to Trade, Washington, DC: United States Government. For industry comments see also note 1
- 14 Chever, T., Renault, C., Renault, S., & Romieu, V. (2012). Value of production of agricultural products and foodstuffs, wines, aromatised wines and spirits protected by a geographical indication. Brussels, Belgium: European Commission/AND International.
- 15 US Congress. (2014). Letter to Secretary Vilsneck and Ambassador Froman: 9 May 2014. <http://www.commonfoodnames.com/wp-content/uploads/House-Dairy-TTIP-Letter.pdf>
- 16 Chever, T., Renault, C., Renault, S., & Romieu, V. (2012). Value of production of agricultural products and foodstuffs, wines, aromatised wines and spirits protected by a geographical indication. Brussels, Belgium: European Commission/AND International.
- 17 DG Agriculture and Rural Development. (2015). GIs in TTIP - 'Limited' document for the EU Trade Policy Committee: 23rd February 2015. <http://www.scribd.com/doc/272180505/EU-Internal-Hymn-Sheet-for-GIs-in-TTIP>
- 18 Chever, T., Renault, C., Renault, S., & Romieu, V. (2012). Value of production of agricultural products and foodstuffs, wines, aromatised wines and spirits protected by a geographical indication. Brussels, Belgium: European Commission/AND International.
- 19 ICOS. (2015). Dairy trade updates: TTIP in trouble? 8 June 2015 <http://www.icos.ie/2015/06/08/dairy-trade-updates-ttip-in-trouble/>
- 20 Fontaigne, L., Gourdon, J., & Jean, S. (2013). Transatlantic Trade: Whither partnership, which economic consequences? CEPII Policy Brief. Appendix
- 21 Bureau, J.-C., Disdier, A.-C., Emlinger, C., Foure, J., Felbermayr, G., Fontaigne, G., & Jean, S. (2014). Risks and opportunities for the EU agri-food sector in a possible EU-US trade agreement. Brussels: European Parliament Policy Department B: Structural and Cohesion Studies p 49
- 22 Ban on Estradiol, testosterone, progesterone, zeranol, trenbolone acetate and melengestrol acetate brought into effect in 1989
- 23 Western Livestock Journal, 23 October 2015. More U.S. beef to Europe likely with TTIP agreement. <https://wlj.net/article-permalink-12155.html>
- 24 Thelle, M., Jeppesen, T., Veng Pinje, J., Kjoller-Hansen, A., Davies, R., & Francois, J. (2015). TTIP impact in Ireland. Copenhagen Economics.
- 25 Interbev: Interprofession bœuf et viande. (2015). CETA and Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) What are the consequences for the French beef sector?
- 26 USDA Foreign Agricultural Service. (2015). Trans-Pacific Partnership: benefits to US agriculture. Washington DC.
- 27 Bureau, J.-C., Disdier, A.-C., Emlinger, C., Foure, J., Felbermayr, G., Fontaigne, G., & Jean, S. (2014). Risks and opportunities for the EU agri-food sector in a possible EU-US trade agreement. Brussels: European Parliament Policy Department B: Structural and Cohesion Studies p 49
- 28 Fontaigne, L., Gourdon, J., & Jean, S. (2013). Transatlantic Trade: Whither partnership, which economic consequences? CEPII Policy Brief. Appendix
- 29 Beckman, J., Arita, S., Mitchell, L., & Burfisher, M. (2015). Agriculture in the Transatlantic Trade and Investment Partnership: Tariffs, Tariff-Rate Quotas, and Non-Tariff Measures ER-198. USDA Economic Research Service.
- 30 Bureau, J.-C., Disdier, A.-C., Emlinger, C., Foure, J., Felbermayr, G., Fontaigne, G., & Jean, S. (2014). Risks and opportunities for the EU agri-food sector in a possible EU-US trade agreement. Brussels: European Parliament Policy Department B: Structural and Cohesion Studies p 49
- 31 Beckman, J., Arita, S., Mitchell, L., & Burfisher, M. (2015). Agriculture in the Transatlantic Trade and Investment Partnership: Tariffs, Tariff-Rate Quotas, and Non-Tariff Measures ER-198. USDA Economic Research Service.
- 32 ICOS. (2015). Dairy trade updates: TTIP in trouble? 8 June 2015 <http://www.icos.ie/2015/06/08/dairy-trade-updates-ttip-in-trouble/>
- 33 International Grains Council. (2016). Grain Market Report 462: 21st January 2016. <http://www.igc.int/downloads/gmrsummary/gmrsumme.pdf>
- 34 DG Agriculture and Rural Development (2015). EU Cereals Trade: 2014/15 marketing year. Committee for the Common Organisation of Agricultural Markets: Agri C 4.
- 35 Directorate-General for Trade. (2015). Inside TTIP: an overview and chapter by chapter guide. http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/july/tradoc_153635.pdf
- 36 For example: "long delays in reviews of biotech products" "must... be addressed in the negotiations" (USDA Foreign Agricultural Service, 2015a).
- 37 Bureau, J.-C., Disdier, A.-C., Emlinger, C., Foure, J., Felbermayr, G., Fontaigne, G., & Jean, S. (2014). Risks and opportunities for the EU agri-food sector in a possible EU-US trade agreement.
- 38 Ibid. p 57.
- 39 European Commission. (2016). Agri-Food Trade Statistical Factsheet: European Union - USA. Brussels: Directorate-General for Agriculture and Rural Development. http://ec.europa.eu/agriculture/trade-analysis/statistics/outside-eu/countries/agrifood-usa_en.pdf
- 40 National Chicken Council. (2012). Animal Welfare for Broiler Chickens. <http://www.nationalchickencouncil.org/industry-issues/animal-welfare-for-broiler-chickens/>
- 41 Directive 2007/43/CE sets minimum welfare standards for poultry kept indoors, including maximum stocking densities, lighting, litter, ventilation and feed standards. Directive 1999/74/EC requires that laying hens only be kept in 'enriched cages' (minimum space of 750 cm²) or a non-caged alternative
- 42 van Horne, P. L., & Bondt, N. (2014). Competitiveness of the EU poultry meat sector. Wageningen: LEI Wageningen UR.
- 43 In 2014 the European Commission asked the European Food Safety Authority to decide on the safety of using peroxyacetic acid washes on poultry meat
- 44 Beckman, J., Arita, S., Mitchell, L., & Burfisher, M. (2015). Agriculture in the Transatlantic Trade and Investment Partnership: Tariffs, Tariff-Rate Quotas, and Non-Tariff Measures ER-198. USDA Economic Research Service.
- 45 van Horne, P. L., & Bondt, N. (2014). Competitiveness of the EU poultry meat sector. Wageningen: LEI Wageningen UR.
- 46 DG Agriculture and Rural Development. (2014). Pig meat statistics. http://ec.europa.eu/agriculture/markets-and-prices/market-statistics/index_en.htm
- 47 World Animal Protection/Humane Society International. (2014). TTIP: Pig Production in the EU and US.
- 48 National Pork Producers Council. (2013). Comments on the "Transatlantic Trade and Investment Partnership".
- 49 Strom, S. (2015). New type of drug-free labels for meat has USDA blessing. New York Times: 4 September 2015.
- 50 Bureau, J.-C., Disdier, A.-C., Emlinger, C., Foure, J., Felbermayr, G., Fontaigne, G., & Jean, S. (2014). Risks and opportunities for the EU agri-food sector in a possible EU-US trade agreement. Brussels: European Parliament Policy Department B: Structural and Cohesion Studies p 49

Автори: Емили Дайъмънд, Муте Шимф

Допълнено и редактирано от: Ейдриан Беб, Андрю Кенеди

Благодарности на Жан Кристоф Бюро, Алан Матюс, Леокадия Орезак за техните проникновени коментари към доклада.

Дизайн: Линдзи Нобъл www.lindsaysaynoble.co.uk

Дарители: Приятели на Земята благодарни за финансовата подкрепа за тази публикация на Генерална дирекция „Околна среда“ на Европейската Комисия. Отговорността за съдържанието на този документ е само на Приятели на Земята Европа и не може да се счита, че той изразява позициите на дарителя, споменат по-горе. Последният не носи отговорност за каквато и да е употреба на информацията, съдържаща се в този документ.

Friends of the Earth Europe

За Земята

За Земята
София, бул. Янко Сакъзов 11Б, ап.2

Тел. +359 2 943 11 23
Ел. поща info@zazemiata.org
Уебсайт: zazemiata.org
Facebook: [facebook.com/ZaZemyata](https://www.facebook.com/ZaZemyata)